



## De rat in de pers

HET VRIJE VOLK  
(3/12/69)

### Ratten vallen twee Utrechtse kinderen aan

UTRECHT— Ratten hebben in de nacht van maandag op dinsdag twee kinderen in de Utrechtse B.straat in hun slaap aangevallen. Het 9-jarige meisje A. van B., dat gillend wakker werd, was zo ernstig gebeten dat haar bed onder het bloed zat.

Haar 12-jarige broer P. had enige uren eerder zijn ouders al op de aanwezigheid van ratten in hun slaapkamer opmerkzaam gemaakt: „Papa, er zit een rat in de kamer. We kunnen niet slapen, we zijn zo bang”. P. had bloed op zijn mond. „Ik dacht dat hij zich gekrabb had, vertelde ons mevrouw Van B.

Nadat A. gebeten was haalde het echtpaar Van B. zijn zes kinderen naar beneden. Om twee uur 's nachts, een half uur nadat A. was gebeten, besloot het echtpaar toch maar met de twee kinderen naar het ziekenhuis te gaan. A. en P. kregen een injectie tegen tetanus. Volgens de familie Van B. heeft de hele straat last van ratten. De heer Van B. had de zelfde morgen nog een rat onder de traploper doodgedrukt met een hark. Gistermiddag heeft de gemeentereiniging in de woning van de familie Van B. vergiftigd brood neergelegd.

DE TIJD  
(23/12/69)

### Mozart is populair bij de ratten

EEN AMERIKAANS ONDERZOEKINGSTEAM van de universiteit van Texas onder leiding van de psycholoog dr. Cross heeft onlangs experimenten uitgevoerd om vast te stellen of dieren, die zelf zelden geluiden produceren, wel reageren op geordende tonen, die wij als muziek betitelen. Drie groepen van albino-ratten kregen twee maanden lang twaalf uur per dag muziek te horen. Eén groep van pas geboren werd getraakteerd op een „bloemlezing” van Mozart: Zauberflöte, de symfonieën 40 en 41 en het Vijfde Vioolconcert, een andere op Schönberg, Pierrot Lunaire, Kolnidre en andere composities, terwijl een derde, de controle-groep, slechts het eentonige geruis van een ventilator mocht vernemen. Na afloop van het experiment hielden de onderzoekers de proefdieren vijftien dagen lang buiten muziek, waarna ze opgesloten in kooien door het indrukken van een knopje of Mozart of Schönberg (en in beide gevallen ook composities die ze nog niet eerder hadden gehoord) of het geruis van een ventilator konden kiezen.

De ratten prefereerden over het algemeen Mozart boven de moderne Schönberg. Dit gold niet alleen voor de met Mozart opgevoede ratten maar eveneens voor de andere groep, die voor de helft Mozart inschakelde. Dit zelfde kan worden gezegd van de controle-groep, die in haar experimentele tijd alleen maar het ventilatorgeruis te horen had gekregen. Mozart schijnt dus wel heel populair bij ratten te zijn! Het is niet onwaarschijnlijk dat Schönberg te chaotisch en te kakofonisch in de oren van de ratten klonk. De dieren blijken, anders gezegd, meer voor klassieke muziek te voelen dan voor moderne.

TROUW  
(31/12/69)

### Cyclamaten maakten ratten intelligenter

AMSTERDAM— De omstreden zoetstof cyclamaat heeft, volgens een nieuw Amerikaans onderzoek, onder bepaalde omstandigheden een blijvende invloed op het gedragspatroon van jonge ratten. De dieren blijken door het gebruik van kleine hoeveelheden cyclamaat „intelligenter” te worden: zij zijn in staat om sneller dan hun soortgenoten bepaalde handelingen te leren verrichten.

Deze verhoogde intelligentie behouden de ratten ook als zij later geen cyclamaat meer krijgen toegediend. Het gaat dus om een blijvende verandering die wordt teweeggebracht wanneer zij de zoetstof in hun prille kleuterdagen gebruiken. Ook vóór de geboorte kan de verandering al optreden wanneer de zwangere moederrat cyclamaat eet. Het nieuws werd gepubliceerd in het jongste nummer van Nature.

Nu is er een aanzienlijk verschil tussen ratten en mensen, maar de mogelijkheid mag zeker niet worden uitgesloten dat ook bij babies merkbare effecten optreden door cyclamaatgebruik van de moeder tijdens de zwangerschap. Wat die effecten zouden zijn is voorlopig een open vraag. Opvallend kunnen ze zeker niet zijn, anders zou vijftien jaar ervaring met cyclamaatconsumptie al wel aanwijzingen hebben opgeleverd. Maar reden tot voorzichtigheid is er in ieder geval wel.

Het nieuwe bewijsmateriaal tegen de onschadelijkheid van normaal gebruik van cyclamaat als vervanging van suiker komt op een moment dat de internationale golf van maatregelen tegen de zoetstof op zijn retour leek te zijn. Zoals wij reeds meldde is het Amerikaanse cyclamaatverbod voor het grootste deel weer ingetrokken.

DE TIJD  
(22/11/69)

### Geboortebeperving onder de ratten

EEN ZOOGDIER dat overal in de wereld voorkomt en één van de grootste bedreigingen voor de mens vormt, is de rat. Vandaar dat men van de aanvang af jacht op dit dier maakt heeft en ijverig gezocht heeft naar doeltreffende verdelgingsmiddelen.

Natuurlijk heeft men rattendodende preparaten kunnen maken, maar die zijn eveneens gevaarlijk voor mens en andere dieren. Het grote probleem is dus niet zo zeer de doeltreffendheid maar de specialiteit. Dr. Ericsson van Upjohn Co. te Kalamazoo heeft een scheikundige onvruchtbaar makende stof ontwikkeld die behoort tot de groep van de chloorbevattende verbindingen. Het preparaat bewerkstelligt een stopzetting van de zaadproductie bij de mannelijke rat doch tast gezondheid en geslachtsdrift niet aan. Na gedekt te zijn door met dit middel behandelde mannetjes zal het wijfje wel verschijnselen van zwangerschap vertonen en zal ze voor de duur van elf dagen niet meer paren. Dit is meer dan twee maal haar normale non-receptieve periode.

Dit betekent dat zo het aantal toekomstige worpen sterk gereduceerd wordt. Men heeft hier dus te maken met zoiets als geboortebeperving. Volgens prof. Ericsson is het middel onder normale verhoudingen niet giftig voor mens en andere dieren. Het kan worden vermengd met voedsel of water en het elimineert het probleem van aas-schuweid zoals deze bij andere voorbehoedende verbindingen wordt aangetroffen. Op het ogenblik bevindt het middel zich nog in een veldproefstadium. Als de proef gunstige resultaten afwerpt dan zal langzaam maar zeker een halt worden toegeroepen aan de opmars der ratten.